

Příloha č. 1: Výzkumný vzorek

Informant číslo	pohlaví	věk	výchovný problém
1	dívka	12 let	výchovné problémy, nerespektování autority-rodíčů
2	dívka	13 let	záškoláctví, toulky se staršími kamarády
3	dívka	13 let	záškoláctví, toulky, užívání návykových látek
4	dívka	13 let	záškoláctví, pochází z nevhodného sociokulturního prostředí
5	chlapec	14 let	záškoláctví, toulky, apod.
6	chlapec	14 let	výchovné problémy, nerespektování autority
7	chlapec	14 let	nevhodné soc. prostředí, nerespektování aut.
8	chlapec	13 let	výchovné problémy, agresivita vůči druhé osobě
9	chlapec	13 let	záškoláctví, toulky, apod.
10	chlapec	13 let	záškoláctví, toulky se staršími kamarády

Informant číslo	pohlaví	věk	počet let praxe
1	muž	30 let	4 roky
2	muž	33 let	4 roky
3	muž	38 let	12 let
4	muž	42 let	10 let
5	muž	44 let	8 let
6	muž	44 let	10 let
7	muž	57 let	12 let
8	muž	60 let	40 let
9	žena	26 let	4 roky
10	žena	30 let	6 let
11	žena	25 let	4 roky
12	žena	35 let	9 let
13	žena	37 let	8 let
14	žena	45 let	9 let
15	žena	55 let	30 let

Příloha č. 2: Rozhovor s vychovatelem z DDS

1. Jak dlouho pracujete v zařízení, kolik vám je let?

„Pracuji v DDS jako vychovatel už 15 let. Je mi 39 let.“

2. S jakými projevy sexuálního chování, jste se setkal/a v práci?

„Jednou jsem na prázdninové skupině „nachytl“ chlapce s dívkou na pokoji při „průzkumu“ odlišností mužských a ženských pohlavních orgánů. Jednalo se o zjevné osahávání, kdybych přišel o něco později, tak bych si již „zahrál na kazišuka“. Jinak jsem zaregistroval běžné letmé dotyky mezi chlapci a dívkami, slovní narážky se sexuálním podtextem atd. Několikrát jsem přistihl starší chlapce, kteří se snažili menší a mladší osahávat. Jeden starší „mazák“ si vzal po večerce mladšího do svého pelíšku jako náhradu za plyšového medvídka, naštěstí k ničemu nedošlo. Vše bylo řešeno dle VŘ. Jednou jsem podával vysvětlení na Policii ČR ve věci stížnosti chlapce, který údajně musel po večerce „orálně uspokojovat starší chlapce“. Stížnost se nepotvrdila, já sám jsem nic podobného při denních službách nezjistil.“

3. Jak se sexuální chování u dětí projevovalo?

„Už jsem se o tom zmínil v předchozí otázce.“

4. Jaká byla vaše reakce na sexuální chování dítěte?

„Vždy jsem se snažil dětem vysvětlit, že takové chování je v našem DDS nepřijatelné (nelze ho z mé pozice vychovatele tolerovat). Na druhou stranu jsem vždy při vysvětlování zdůrazňoval, že přitažlivost mezi dívkami a chlapci je věc přirozená, ale že mají na vše dost času. V případě sexuálního chování homosexuálního rázu jsem byl vždy zásadový a striktně jsem ho kritizoval.“

5. Bylo někdy sexuální chování dítěte zaměřeno přímo na vás?

„Ano, určitě. Dívky mě občas provokují dvojsmyslnými řečmi a při vzájemném rozhovoru mezi sebou dostatečně hlasitě (tak, abych to slyšel), narážejí na mé tělesné partie. Při odchodu z našeho zařízení mi někdy nabízejí osobní kontakty v domnění, že se jim ozvu.“

6. Pokud ano, jaká byla vaše reakce, proč jste tak reagoval?

„Dvojsmyslné řeči se snažím odvést k jinému tématu. Na slovní narážky se snažím nereagovat nebo dám najevo, že je snaha marná. Na obdržené kontakty nereaguji.

Reagoval jsem tak záměrně, neboť jako „profesionál“ musím profesionálně jednat. Navíc při jakémkoliv „sblížení“ či přistoupení na flirtování bych si mohl přivodit velmi těžce řešitelný problém (obvinění ze sexuálního obtěžování atd.).“

7. Poradil jste se někdy s někým o daném problému, například etopedem, ředitelem apod. Pokud ano, co vám poradil a jak jste situaci řešili?

„Ne, s nikým jsem se neradil.“

8. Jaký je váš názor na tuto problematiku a jaká navrhuje řešení pro pedagogy?

„Řídit se zdravým rozumem, zohlednit věk dítěte. V případě sexuálního chování překračující určitou normu – řešit problém s kolegy, nadřízenými.“

9. Využíváte v práci nějaký zvláštní přístup, například klepete na dveře, než vstoupíte, oblékáte se jinak než běžně?

„Ne, na dveře neklepu, oblečení neřeším.“

10. Myslíte si, že existuje nějaké preventivní chování, například vhodné ošacení vychovatele, ve službě bez výstřihů, nemít narážky a nebavit se s dětmi ve dvojsmyslech?

„Zcela určitě není vhodné chodit provokativně oblečený, a už vůbec bych s dětmi nemluvil ve dvojsmyslech. Takové jednání může pedagogovi způsobit zbytečné problémy, domnívám se, že docela vážné.“

11. Myslíte si, že hraje určitou roli věk a pohlaví vychovatele?

„Ano, zcela určitě.“

12. Myslíte si, že strategie DDS, podle kterých může pedagog postupovat při řešení této problematiky s dítětem je dostačující, nebo máte pocit, že je potřeba sestavit nějaký metodický či standardizovaný postup?

„Neznám žádnou zásadní strategii našeho DDS. Nejsem si vědom, že by byl zpracován nějaký metodický pokyn týkající se této problematiky. Ale pokud by byl zpracován a doporučen, určitě bych to uvítal. Ale jak jsem již uvedl – vychovatel by se měl chovat rozumně s přihlédnutím na věk dítěte.“

13. Je podle vás nějaká tolerovatelná hranice, kam až může vychovatel nechat zajít sexuální chování dětí, například když se dívky drží za ruce, dají si pusy. Kdy je to přípustné a kdy už nikoliv?

„Jak jsem již řekl. Vychovatel by se měl řídit zdravým rozumem. Takže by se určitá hranice měla udržovat. Chování dětí je třeba sledovat dlouhodobě a podle toho je nutné ho také zhodnotit. Pokud by se například dívky držely za ruce nebo se líbaly často, určitě bych to netoleroval.“

Příloha č. 3: Rozhovor s dítětem z DDŠ – Karolína (14 let)

1. Kdo byl tím, kdo ti řekl něco o sexuálním životě?

„O sexu jsem se bavila se starší kamarádkou. Řešili jsme, jak to kamarádka dělala s rukama. Bylo mi něco málo kolem 11 let, a to začaly i moje problémy s hulením, kouřením, pitím alkoholu a se členstvím ve starší partě. Parta byla spíš plná kluků a já byla nejmladší.“

2. V kolika letech ses dozvěděla o sexu?

„Asi v 11 letech.“

3. Co říkali rodiče na tvoje toulky a účast v partě?

„Dřív sem byla vzorná holčička a mamka mě nekontrolovala. Začalo to doma skřípat, když jsem vzala mámě doma lahev a dala jí kamarádce. To byl můj první kontakt s alkoholem.“

4. Mamka ti neříkala doma o sexu?

„Ne, bylo mi to trapný.“

5. Spala jsi už s někým?

„Jo, poprvé ve 13 letech. Chodila jsem s tím klukem rok.“

6. Mohla bys mi říct, kolik máš sexuálních zkušeností, s kolika chlapci jsi souložila?

„Spala jsem se 4 klukama. Můj první kluk byl závislej na trávě, měl nastoupit do DÚ. On totiž dealoval trávu a já měla strach, aby to na mě neřekl a něco mi neudělal. Jednou sem se tak opila, že jsem ani nevěděla, že s ním souložím.“

7. Neměla jsi strach?

„Ne, neměla, přeci jsem ho znala.“

8. Bála by ses dneska s někým jen tak vyspat?

„Asi jo, mám strach z nemoci.“

9. Teď když jsi v DDŠ, nechybí ti to, ta možnost pohlavního styku a vše s tím související?

„Nechybí, nepotřebuju to.“